

Dunaújvárosi hírek

A Dunaújvárosi AmatőrCsillagász Egyesület (DACSE) gyakorlatilag helyi csoportunk irányításával működik, amely szervezet ötvöződött az egykori csillagász szakkör idősebb tagjaival, és újabb érdeklődőkkel is gyarapodott. Működésének célja, hogy a MCSE helyi csoportjával karöltve információkkal, ismeretterjesztő filmek vetítésével és távcsöves bemutatókkal irányítsuk rá az érdeklődők figyelmét a csillagászati jelenségekre és a bennük rejlő szépségekre. Hosszú távú célunk egy obszervatórium létrehozása városunk északkeleti peremén.

A MCSE Dunaújvárosi Csoportjával szervesen összeforrt DACSE 2008-ban is aktívan dolgozott, és civil szervezetként eredményesen pályázott.

Mint minden évben, 2008-ban is részt vettünk az MCSE közgyűlésén, ahol csoportunkat négy fővel képviseltettük.

Közös rendezvények és távcsöves bemutatók alapján, már évek óta szoros kapcsolat fűz bennünket a dunaújvárosi Intercisa Múzeum munkatársaihoz.

Csapatunk a Múzeummal közös szervezésben, 2008. május 4-én megnyitotta a „Földiekkel játszó égi tünemény” c. kiállítást, amelynek nyitóbeszédét Dr. Zseli József tartotta. A május elejétől augusztus végéig látogatható kiállításon a helyi amatőrök fotói is szerepeltek, de a látogatók ugyanitt megcsodálhatták a neves asztrofotósok alkotásait is. A tárlat főként az iskolás korúaknak készült, így Galilei, Kopernikusz, Kepler, Newton és még több neves tudós munkássága is tablóra került. Szemléltettünk optikai elemeket, távcsőtípusokat, és a kiállítás teljes időtartama alatt tárlatvezetéssel vártuk az érdeklődő csoportokat.

Május 16-án megtartottuk a Dunaújvárosi AmatőrCsillagász Egyesület éves közgyűlését, majd másnap (17-én) a helyi Civilek Házában felavattuk egyesületünk új műszerét (165/1620-as Newton-reflektor), amit 21 órától távcsöves bemutató követett.

Az év során bekövetkezett csillagászati események alkalmával számos távcsöves bemutatót és észlelést rendeztünk, így pl. május 12-én a Plejádok (M45) fedését csoportosan észleltük az érdeklődőkkel (Táncsics M. u. 13. sz. ház belső udvara).

Helyi csoportunk egyike azon közösségeknek, amelyekben komoly távcsőépítő tevékenység folyik. Képünkön: műcsillagos tesztelés a próbapadon (Horváth Zsolt)

2008. MÁJUS 23., PÉNTEK

A csillagokat is az égről

„Földiekkel játszó égi tünemény” – csillagászati kiállítás az Intercisa Múzeumban

BALLA TIBOR
szabó@hds.hu

Dunaújváros – Fontosok vagyunk az Intercisa Múzeum számára, hisz lehozták értünk a csillagokat is az égből, a Dunaújvárosi Amatőrcsillagász Szakkörrel társulva. Az eredmény is költői.

Földiekkel játszó égi tünemény – ezzel a címmel illeti most látható csillagászati kiállítást az Intercisa Múzeum. Kiseb talán szokatlan, hogy ezúttal nem a múlt emlékei kaptak helyet a múzeumi téri falakon, bár ha belegondolunk, hogy egyes csillagok és égi képződmények hány fényéves távolságra vannak sárgolyéinktól, akkor bizony el kell fogadnunk: a fényvelnyelő felületre jutó kép már csak a közeli világ épp a végül emelt képe. A kiállítás célja látványosan nem egyszerűen a helyi amatőr csillagászok munkájának bemutatása, bár annak jeles darabjai is fellelhetők, hanem a tájékoztatás, a népszerűsítés. Aki időt szán a tárlatra, gyönyörű feltehető az érdeklődés a körülöttünk lévő univerzum vizsgálatára.

Mert hogy olyan cseppet sem békésnek tűnő mesebűvölő dolgokkal találkozni a kiállításon, mint a holdgömb vagy

FOTO: VORONKINA, GLOBE

Nem csak a gyerekek körében aratnak sikert a földgömb mintájára készült háromdimenziós térképek, a holdgömb, és az éggömb(képződmény)

az éggömbben, melyek a földgömb mintájára térbeli képet adnak az építési kráterekkel telítődött felszínéről. Kimerítő eligazítás olvasható például azok a táblák, az évi megfigyelt teljes napfogyatkozásokról, mint a részle-

ges és gyűrűs napfogyatkozásokról. Persze nem csak szűzár tényközlés a tárlat, képekkel is alaposan feldúsították. Képek a jelenleg készülő, majd a ritkán megfigyelhető természeti csodákról készített képek, ahogyyan

idő és pénzt arra, hogy ezekben a ritka és csodás felvételekben gyönyörködhesünk. Ugyancsak ártozó képet kaphatunk a Tejútól, de a hold különböző megjelenéséről. Megszemléltethető egy holdretek a látható felszínéről, foto a

holdtéréről (dr. Zseli József), a holdtéréről (Dienes Péter és Bakonyi Ferenc), a holdról és a Füstgyűrűről (Ladányi Tamás), a csodás látványt nyújtó holdkeltéről (Ladányi Tamás), és a teljes holdfogyatkozásról (dr. Zseli József). A kétről pedig megtekinthető, milyen a teljes, vagy a részleges penumbra's holdfogyat-

Hold- és teljes napfogyatkozás, üstökösök, ködök, meteorok, távcső és csillagotfók

kozás. Ímák és képek mutatnak üstökösökről és gömbhalmozokról, látható a Mars felismerése is. Kiállították a Farkas István készíttette Newton-rendszerű távcsövet, mely négyezerorosz nagytávú képet elérni: látható a gyári cső is – mely csak készítésorozott. Szó csak meteorokról, ködökről, Messier-objektumokról, és – nem győzzük hangsúlyozni – csodák a felvételek az égi jelenésekről.

Nemes gesztussal megemlékeznek az elődökről – Kepler-től Galilein és Newtonon át Kopernikusig.

Tudósítás a Dunaújvárosi Hírlapban a Földiekkel játszó égi tünemény c. kiállításunkról

A június 26-i Múzeumok Éjszakája c. rendezvény kapcsán hat fővel távcsöves bemutatót rendeztünk a római kőtár mellett, mialatt a múzeumban nyílt kiállításunkon folyamatosan tárlatvezetést biztosítottunk.

Helyi csoportunknál Ferenci Béla és Horváth Zsolt vezetésével aktív távcsökészítő és tükörcsiszoló munka folyik.

Július 1-én négy fővel távcsöves bemutatót rendeztünk a nagyvenyimi katolikus templom parkjában, ahol a sok fiatal mellett még városunk református papja is megjelent családosan. A közösen lebonyolított bemutatókon túl számos egyéni programunk is volt, ugyanakkor a csoportok barátsága jegyében három tagtársunk tevékenykedett és észlelt a Kiskun Csoport jázszentlászlói távcsöves táborban (2008.07.10–13.).

Július 31. és augusztus 3. között négy tagtársunk vett részt a tarjáni országos Meteor '08 Távcsöves Találkozó. A tábor ideje alatt a részleges napfogyatkozást itthon maradt

tagtársaink a Tánicsics Mihály u. 13. sz. udvarában észlelték és mutatták be az érdeklődőknek.

Július–augusztusban, kihasználva a kedvező időjárást, több estén is kivonultunk kedvenc vidéki mélyleges észlelőhelyünkre, ahol a Tejút déli objektumait észleltük.

December 19-én karácsonyi ünnepi rendezvényen vettünk részt a Civil Házban, és azzal búcsúztunk, hogy január 9-én találkozunk ismét, a Csillagászat Nemzetközi Évében. De ez már egy másik történet...

Horváth Zsolt

Dunaújvárosi csoportunk tevékenységéről a dunaújvaros.mcse.hu honlapon tájékozódhatnak az érdeklődők. Mindazok, akik be szeretnének kapcsolódni tevékenységükbe, a horzsolt@hdsnet.hu e-mail címen jelentkezhetnek.